

Kindsforskaren

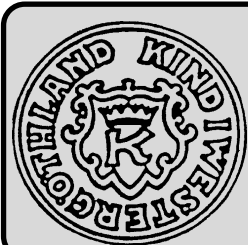
Medlemstidning för Kinds Forskarklubb

Nr 3 September 2006 Årg.17

Sveriges Släktforskarförbunds riksstämma i Stockholm 2006

Förbundsordförande Ted Rosvall med mötesordförande Lars Elinderson till vänster.

**KINDS
FORSKARKLUBB**
Hökhult
516 96 Aplared
PLUSGIRO 28 35 76 - 7

KINDS FORSKARKLUBB STYRELSE 2006

Erik Hökås, ordförande
Hökhult, 516 96 APLARED
033-28 30 35

Peter Hansson, vice ordförande
Axelfors, Ängsätra, 512 94 SVENLJUNGA
0325-62 81 48
ohph@telia.com

Thomas Johansson, kassör
Box 49, 514 21 TRANEMO
0325-768 46

Ingrid Eriksson, sekreterare
Röllekevägen 7, 512 52 SVENLJUNGA
0325-61 11 35

Lennart Flink, ledamot
Annelund 12, 514 93 AMBJÖRNARP
0325 - 603 51

Majvor Svensson, ledamot
Hermans väg 3, 512 51 SVENLJUNGA
0325-61 18 33

Rune Holmberg, ledamot
Ömmestorpsv.18, 514 32 TRANEMO
0325-760 56

REDAKTIONSKOMMITTÉ

Ulla Hökås, redaktör
Hökhult, 516 96 APLARED
033-28 30 35

Peter Hansson
Axelfors, Ängsätra, 512 94 SVENLJUNGA
0325-62 81 48
ohph@telia.com

PERIODISK PUBLIKATION

MEDLEMSAVGIFTEN

för 2006 är 80:- för enskild medlem,
institution och förening, 20:- för familjemedlem.
I medlemsavgiften ingår Kindsforskaren
med 4 nr per år.

Medlemskap vinnes antingen genom inbetalning
av medlemsavgiften till Kinds Forskarklubb
Plusgiro 28 35 76 - 7 eller genom anmälan till
kassören (adress, se styrelse).

ANNONSERING i Kindsforskaren:

Medlemmar får GRATIS annonsera max 5 rader.

1/2-SIDA 100:-

1/4-SIDA 50:-

1/8-SIDA 25:-

Att bilägga löst reklamblad 100:-

Insända bidrag till Kindsforskaren ansvarar
författaren själv för. Redaktionskommittén
förbehåller sig rätten att få redigera materialet.

Utdrag ur artiklarna får göras med angivande
av källan och med författarens tillstånd.

**Ansvarig utgivare:
Erik Hökås**

INNEHÅLL

Från Styrelsen	3
Sten Strömqvist till minne	3
Sveriges Släktforskarförbunds riksstämma i Stockholm 2006	4
Matsvamp och flugsvamp	5
Skriv in dig i historien: Ett tillfälle för alla tranemobor	5
Syvantar en förläggarverksamhet i Mårdaklev	6
Amerikabesök i Ambjörnarp	8
När greven bestämde och klockarn skrev	10
Ellen – en bok att samtala om	11
Folktankar – en möjlighet att nå ut med sin kunskap	11
Program hösten 2006	12

Från styrelsen

Så har vi åter en höstsäsong framför oss med längre kvällar och förhoppningsvis mindre jäkt och mer tid till föreningsarbete. På flera sätt ser vi fram mot en intressant verksamhet och hoppas att det vi erbjuder ska falla många i smaken.

Redan den 20 september har vi möte i Svenljunga, där Lars Rydh bjuder på ett minnesprogram över den på sin tid kände läkaren Nils Rosén von Rosenstein. Lars Rydh är ju välkänd i våra kretsar för sin forskning om Roseniussläkten, vilken resulterat i flera utgivna skrifter. För övrigt hänvisas till en artikel om von Rosenstein i årets första utgåva av Kindsforskaren.

Dagarna efter hålls bokmässan i Göteborg med många godbitar även för släkt- och bygdeforskare. Sedan är det inte långt till den 7 oktober och den årliga forskardagen i Borås, där även KFK medverkar, ett möte som rekommenderas och ett bra tillfälle att träffas i ett litet mindre format. Därefter, den 28 oktober i Uddebo belyses kyrkans roll i samhället ur olika synvinklar, även dess betydelse för släktforskare. Årets mötesverksamhet avslutas sedan med vår nästan årliga julfest. Här är programmet ännu inte klart, men det går ändock bra att redan nu anmäla deltagande. Julfesterna brukar vara uppskattade.

I detta nummer av Kindsforskaren får vi också litet färskt intryck från Släktforskarförbundets årsstämma och de stora arrangemangen däromkring. Det har ju varit litet turbulens med stora budgetöverskridanden och svårigheter att klara ekonomin. Nu ser det ut att reda upp sig och årsmötet gick i lugnets tecken, och gott är det för det är aldrig bra med stridigheter. En konsekvens för vår förening blir dock en rejäl höjning av avgiften till förbundet och ett minskat serviceutbud.

Vår programverksamhet samlar tyvärr endast en mindre del av er medlemmar. Vad gör vi för alla er andra? Att våra möten ska samla alla är förresten oralistiskt. En stor del av er bor utanför vårt egentliga område och har därför alltför långa resvägar. Ja, ni får ju som väl är vår medlemsskrift och genom den en hälsning ”hemifrån” och förhoppningsvis några intressanta artiklar. Här ska då återigen påpekas: Kindsforskaren blir vad vi gemensamt gör den till. Alltså, välkomna med bidrag både ni i forskaringringen och mera närboende.

Vänliga hälsningar

Erik Hökås

Sten Strömqvist till minne

Sten Strömqvist har lämnat oss. Han hade på många sätt gjort sig bemärkt både i sin hembygd och i vår forskarklubb. Sten kom sålunda att hinna med och uppleva mycket under sina 82 år. Han var med i vår förening alltifrån början. När vi startade vår medlemsskrift Kindsforskaren kom han med i redaktionskommittén där han sedan medverkade under många år. Sten var även engagerad i vår valberedning.

Hans intresse för forskning rörde förutom egen släkt bl.a. adelsätter med anknytning till hemsocknen Ambjörnarp och för övrigt allt som rörde hembygden. För sina insatser belönades han med forskarklubbens diplom vid senaste årsmötet. Han var vår hedersgäst då, och visade sin glädje i att kunna närvara fast det syntes att han var märkt av sin sjukdom.

I Ambjörnarp kom Sten att under ett långt liv vara inblandad i det mesta. Han ivrade nämligen mycket för bygdens utveckling bl.a. för ett bättre vägnät. Han låg även bakom byalaget, bykrogen i stationshuset, den frivilliga brandkåren, lanthandeln och bankkontoret, för att nämna något. Att han dessutom hann med att vara en framgångsrik företagare gör ju inte hans gärning mindre värd. ”Ambjörnarp är mitt liv” var ett känt Strömqvist-uttryck, och det var inte alls underligt att han där gick under namnet ”Mr Ambjörnarp”.

Vi minns Sten Strömqvist som en frikostig och god vän och han kommer att lämna ett stort tomrum efter sig.

För Kinds Forskarklubb Erik Hökås

Sveriges Släktforskarförbunds riksstämma i Stockholm 2006

Riksstämman

Riksstämman hölls i år på Factory/Nacka Strand. Förbundets ordförande Ted Rosvall hälsade välkomna till årets stämma. Han inledde med att förklara orsaken till förbundets miljonförlust med dyrare personal- och lokalkostnader samt Datainspektionens beslut som gjorde att förbundet tvingades att stänga Anbytarforum, vilket medförde extra kostnader. Stämman inleddes med att fastställa röstlängden, där 158 ombud var anmälda av 232 möjliga. Upphörda medlemsföreningar var Malå Bygde- och Släktforskarförening samt Nordvästra Ångermanlands Släktforskarförening. Nya föreningar är Föreningen DIS-Nord och Föreningen Strömstads Släktforskare.

Till stämмоordförande valdes Lars Elindersson, till vice ordf. Karl-Ingvar Ångström, DIS-MITT samt till sekreterare Anna-Lena Hultman, Hössna. Att justera protokollet valdes Rune Elofsson, DIS-SMÅLAND och Karl Fredrik Östergren.

Motioner

Vid behandlingen av årets motioner blev det en hel del inlägg. *Motion nr 1* och *6* handlade om Folkräkningar och den moderna folkbokföringen från Sotenäs Personhistoriska Förening resp. Kävlingebygdens Släkt- och Folklivsforskare. Nils Marelus kompletterade motionen och stämman beslutade att förbundet skulle arbeta för en för framtiden tryggad folkbokföring samt en folkräkning 2010 eller 2011. *Motion 2* handlade om en s.k. lathund hur forskning sker på SCB-materialet, där ingen annan källa finns tillgänglig. Stämman avtog motionen. *Motion 3* handlade om internationella släktforskarfrågor. Första att-satsen antogs att förbundsstyrelsen engagerar sig i att en femtedel av Sveriges befolkning är av utländsk härkomst. *Motion 4* handlade om en ny ekonomisk organisation, insänd av Släkt- och bygdeforskarföreningen Engelbrekt. Även denna motion avtog. *Motion 5* handlade om att förbundsstyrelsens protokoll skulle sändas ut till medlemsföreningarna. Trots flera inlägg och kommentarer avtog motionen, eftersom protokollen inte är offentliga.

Verksamhetsplan m.m.

Verksamhetsplanen godkändes och i budgeten framkom att bantning av personal skett från 9,6 till 7,5 årsarbetare för 2007. Organisationsavgiftens höjning från 7 till 10 kr per medlem för 2007 väckte debatt och beslutet blev en avgift på 9 kr. Därför måste budgeten omarbetas.

Val av styrelse och funktionärer

Valberedningens förslag till ordförande och ledamöter togs enhälligt av stämman. Ted Rosvall, Falköping omvaldes på 2 år till förbundsordförande. Styrelseledamöter blev Anna-Lena Andersson, Vargön (nyval), Michael Lundholm, Vällingby (nyval), Ulf Mannberg, Skellefteå (nyval), Jan Nilsson, Staffanstorps (omval), Anna-Karin Westerlund, Uppsala (omval) samt Hans Peter Larsson, förbundskassör (fyllnadsval). Revisor blev Ove Olsson, Stockholm och en ersättare utses från byrån. Till valberedningen föreslogs åtta kandidater och då blev det slutna omröstning. Slutligen valdes dessa fem: Olof Cronberg, Växjö, Elisabeth Leek, Eksjö, Lisbeth Dahlin, Borås, Kent Lundvall, Uddevalla och Björn Fredriksson, Boden.

Övrig information

Släktforskningens Dag återkommer lördagen den 17 mars 2007. Förtroendemannakonferensen kommer att äga rum i Sundsvall den 21–22 april 2007. Årets Bibliotek ur släktforskar synpunkt blev Mora Bibliotek. Priset delas ut på Bok- och Biblioteksmässan i Göteborg. Nästa års släktforskar dagar och riksstämma äger rum i Halmstad den 25–26 aug. 2007.

Utställningarna

Släktforskar dagarna invigdes på lördagen av landshövding Mats Hellström. Ett 70-tal utställare gjorde sitt bästa för att fånga vår uppmärksamhet. Här fanns ett mycket brett utbud. Förutom släktforskarföreningarnas traditionella utbud med litteratur och information, fanns amerikanska, norska, danska, finländska och tyska släktforskar källor, InForum med en virtuell kunskapsbas för släkt- och hembygdsforskning, handmålade antavlor från Illustra Murgia, DNA-teknik som används för att hitta vilka släktgrenar vi tillhör, DVD-skivor med Svenska Gods och Gårdar, sommarens databas på CD: Sveriges befolkning 1900 och mycket mera. För nyfikna på släktforskning fanns en succéartad pröva-på-sal, med datorer, databaser och handledare som hjälpte till med de första trevande stegen. För mer erfarna fanns en släktforskarakut med många besökare. I mingelhörnan kunde man träffa Marianne Söderberg för att berätta en släktsaga.

Förbundet 20 år

Sveriges Släktforskarförbund firade också sitt 20-årsjubileum med en jubileumsföreställning och supé på Yasuragi, Hasseludden. En nybildad jubileumsorkester bjöd på ett välkomponerat musikprogram, där Ted

Rosvall ryckte in som dirigent. Högtidstal hölls av några trotjänare och Elisabeth Thorsell fick Victor Örnbergs hederspris. Diplom utdelades för förtjänstfulla insatser inom släktforskarrörelsen.

Slutord

Arrangemanget var välordnat och ägde rum i ändamålsenliga lokaler. För första gången fick mässbesökarna betala en entréavgift och därför kunde deltagarantalet fastställas till 6 107 personer, ganska jämnt fördelade på de två dagarna.

Nils-Olof Olofsson

Släktforskarförbundets nya symbol

Sveriges Släktforskarförbund har antagit en ny symbol. Den består av ett människoträd med både rötter och krona. Trädet är ju en vanlig symbol för släktforskning. Logotypen finns i två versioner, en rund och en rak tvåradig. Färgen blir normalt blå men en svart variant kommer också att finnas.

Källa: Släkthistoriskt Forum 3/06

Matsvamp och flugsvamp

Ur Axel Johanssons uppteckningar för Folklivsarkivet i Lund

I långt äldre tid ansågs här på orten all svamp oätlig. Långt äldre tid var nog knappast den rätta tidsbedömningen. Det var nog rätt många år in på 1900-talet innan svampen mera allmänt började betraktas som matnyttig. Någon direkt orsak angiven direkt till detta, att svampen var oätlig, fanns nog ej. Det var nog så, att det ej fanns någon som hade kännedom eller vetskap om att svampen kunde vara matnyttig. Det är väl ej heller otroligt, att någon provat på att äta svamp och då haft oturen att pröva någon giftig sådan. Man måste ju pröva sig fram på alla områden. Någon annan upplysning än den egna praktiska stod ej till buds. Så var nog förhållandet också med svampen. Detta är vad jag själv tror att förhållandet varit här på orten.

Här var knappast något nämnvärt brukligt att använda svamp förrän fram emot 1920-talet. Det var ej heller då så värst många, som använde densamma. Innan dess och även i många år var det nog blott i de s.k. bättre hemmen, som svamp förekom. Husmödrarna i allmogehemmen hade ingen kännedom om tillredningen

av svamp. Kännedom om detta kom från hushållsskolorna och det var ganska ovanligt denna tid, att någon mer än kvinnorna från de mer förmögnare hemmen hade börjat söka kunskaper från desamma. De svampsorter som mera allmänt började användas här i orten var murklor och kantareller. Dessa båda sorter lärde sig allmänheten först och likaså lättast att känna igen. Det fanns också rätt gott om dessa svampsorter här på 1920-30-talet. Nu är det många, åtminstone de yngre, som gärna vill ha svamp. Bland de äldre finns det många, som ännu avskyr denna föda. Bland dessa min mor. Hon vill ej på något sätt använda, ej ens höra talas om svamp som föda.

Den fläckiga flugsvampen var väl den enda svamp, som användes i äldre tid och då till att döda flugor med. Den hackades sönder och blandades med mjöl och potatis. Detta gavs åt flugorna att äta för att de sedan skulle dö.

Uppteckningsår: 1958

Berättare: Attalia Johansson med flera

Skriv in dig i historien: Ett tillfälle för alla tranemobor

Tranemo biblioteks kunskapsdatabas finns nu på Internet med adress www.tranemo.nu. Meningen är att här ska samlas kunskap om Tranemo kommun och databasen ska ingå som en del av det Bibliouseum som planeras. Föreningar, företag, forskare, skolor och andra kan dela med sig av sin kunskap och berätta om kommande evenemang. Man registrerar sig hos Tranemo Bibliotek och sköter sedan inläggningen av materialet själv. Kravet på materialet är att det ska vara av allmänt intresse, objektivt och av bestående värde. Både bilder och texter går lika bra. Du kan också få en gratis hemsida eller länka din redan befintliga sida till bibliotekets. Kontakta Elisabeth Andersson på Tranemo Bibliotek tel. 0325-791 08 eller 070-20 781 78. E-post elisabeth.andersson@tranemo.se

Syvantar *en förläggarverksamhet i Mårdaklev*

Under 1800-talet råder i hela Sjuhäradsbygden en omfattande förläggarverksamhet av mångskiftande karaktär. I Mårdaklevs och Östra Frölunda socknar bedrevs under den här tiden en för våra delar av landet ovanlig förläggarverksamhet och det var tillverkningen av syvantar.

Under föregående läsår har jag i min B-uppsats i historia vid universitetet i Karlstad försökt att spegla den verksamhet med syvantar som bedrevs i Mårdaklev under de två sista decennierna av 1800-talet och då mer bestämt arbetarnas situation vad avser löner och levnadsomkostnader. Under min studie av förläggarverksamheten med syvantar har jag fått en djupgående insikt om traktens förenade arbete för överlevnad i en svår tid men också en allestädes närvarande flit och förmåga att se de möjligheter till försörjning som stod till buds för befolkningen i dessa trakter.

Syvantar Vallen Mårdaklev, bild 17 B i Älvsborgs läns Hemslöjdsförbunds inventering 1978.

Syvantar, säger ni då, vad är syvantar? Syvanten är en vante som är sydd med tvåtrådigt löst spunnet ullgarn och en grov nål vilken kunde vara tillverkad av ben, horn, trä eller metall.

De nålar som traditionellt har använts till nålbindning har varit av svinben. Svinets vadben är naturligt vasst och därför utmärkt till sömnad och nålbindning. Den mer landsomfattande benämningen på tekniken är nålbindning

och tekniken är flera tusen år gammal. Den äldsta bevarade vanten i Sverige tillverkad i denna teknik är från 200-300 e.kr. Det är den så kallade "Åslevanten", som hittades på 1920-talet i Åsle mosse i Västra Götaland

Risagården / Mårdaklevs Naturskyddsförening.

Den förläggarverksamhet som jag undersökt var förlagd till Risagården i Mårdaklev och bedrevs av Petter Johansson och J August Pettersson vilka var underförläggare till förläggaren P J Hansson, Lillegården i Östra Frölunda, broder och tillika kompanjon med storförläggaren Anders Hansson, Mölneby i Östra Frölunda. Underförläggarens arbete var bland annat att hämta ull från järnvägsstationen, dit ullen anlände i stora balar. Ullen till syvantarna importerades bland annat från Nya Zeeland och anlände till järnvägsstationerna i Torup eller senare i Ätran. Underförläggaren delade upp ullen i mindre kvantiteter och lämnade ut den till vantsömmarna i bygden.

Tillverkningen börjar med att ullen rensas och kardas. Därefter spinner man en mycket lös tråd som får självtvinna till ett tvåtrådigt ullgarn färdigt för vantsömnad. Eftersom ullgarnet var löst spunnet självtvade den färdiga vanten genom användning till en varm och tät innervante eller till en vanlig vintervante.

Antalet sydda vantar i vantsömmarnas hushåll visar att hela familjen måste ha varit inblandad i själva tillverkningen då det torde vara omöjligt för en person att tillverka dessa mängder ensam. En vantsömmare lönades år 1884 med 5,50 kr per sytt lispund (8,5 kg eller ca. 80 par vantar) och underförläggarna i Risagården tjänade 50 öre per levererat lispund till förläggaren i Lillegården. Det finns tyvärr ingen uppgift på hur lång tid det tog att tillverka ett par vantar men enligt Marianne Torén i Kalv finns en muntlig tradition som säger:

- att en borttappad vante kunde ersättas på en kafferast.

Bild från kurs med Märta Johansson / Privat.

Fortfarande lever traditionen med syvantar kvar i bygden och under årens lopp har det vid flera tillfällen genomförts kurser i tekniken. Bland annat har kunskapen förts vidare av Märta Johansson, Vallen i Mårdaklev, som i barndomen lärt sig att sy vantar.

Mårdaklevs Naturskyddsförening arbetar också för att hålla den lokala traditionen levande och har under många år visat vantsömmand vid sina traditionella Klevdagar på Klevs hembygdsgård i Mårdaklev. Enligt Aina Nilsson i Mårdaklev var det mycket vanligt att barnen på hösten fick nya syvantar:

– *Det var kallt att ha nya syvantar när man cyklade, men efter en tids användning tovade vantarna ihop sig och blev på så sätt varma och sköna.*

Nu säger vän av ordning att syvantar finns bevarade och tillverkades på flera ställen i Kinds härad, och naturligtvis är det så. Vad avser förläggarverksamheten med

syvantar så har det så vitt man vet inte funnits på några andra orter i Sjuhäradsbygden utöver Mårdaklev och Östra Frölunda, vilket jag tror är en följd av den mångskiftande verksamheten som ytterligare visar på befolkningens fantastiska uppfinningsförmåga i denna del av Sjuhäradsbygden.

Anna i Boda kardar ull till syvantar / Mårdaklevs Naturskyddsförening.

För vidare forskning är jag intresserad av all information som rör förläggarverksamheten i Kinds härad och är det någon som har något i gömmorna så är det bara att höra av sig till undertecknad.

Till sist vill jag rikta ett stort tack till dem som arbetar för att hålla traditionen med syvantar levande i våra bygder och samtidigt framföra ett stort tack till samtliga som varit mig behjälpliga i mitt forskningsarbete.

Kristina Risenfors

(För den intresserade finns uppsatsen att läsa på Svenljunga Bibliotek.)

Datorer och barnsjukdomars botande Träff på Svenljunga bibliotek 20 september kl. 18.30

Mötet inleds med att forskarklubbens Peter Hansson ger tips om hur man kan använda datorn när man släktforskar, både för att söka efter fakta och bevara det man funnit.

Kl. 19.30 berättar Lars Rydh från Sexdrega om Nils Rosén von Rosenstein som skrev världens första lärobok i pediatrik, *Underrättelser om barns sjukdomar och deras botemedel*. Denne världsberömda läkare var son till kyrkoherde Erik Rosenius i Sexdrega och i år firas trehundraårsminnet av hans födelse. Lars Rydh har gett ut flera böcker om Rosenius och hans intressanta ättlingar.

Amerikabesök i Ambjörnarp

Från Västergården i Älvhult Yttre i Ambjörnarp utvandrade i april 1889 Lars Mårten Hansson, född 1857, till Amerika. Han reste till Middletown i Connecticut. Lars Mårten ändrade sitt namn till **Martin**, men behöll sitt efternamn men med bara ett s. Han arbetade som byggnadsnickare.

Hustrun **Hilda** Christina Carlsdotter, född i Ambjörnarp på Mannåsen 1859, reste efter med tre söner i augusti 1890. Martin levde till 1932 och Hilda till 1941. De tre sönerna var **Halvard** Isidor född 1882, (tog bort d:et i Halvard i Amerika), Johan **Artur** född 1883, **Robert** Verner född 1886. De hade även fått en son Oscar Clarens, född och död 1888. I Amerika fick de **Ragnar** Martin Gottfrid 1895 i Middletown, Connecticut.

Halvar blev snickare som sin far och gifte sig 1903 i Providence med **Clara** Elvira Norberg, född 1882 i Munka-Ljungby. Hon reste ensam till Amerika som 15-åring. De fick barnen

Mildred Elisabeth född 1904 i Middletown

Jerome Valdemar 1905 i Hartford

Everett Halvar 1916 i West Hartford

Richard Artur 1919 i West Hartford

Halvar dog 1962 och Clara levde till 1975.

Artur blev kär i en ung flicka **Consuelo** McNair f 1907, när han arbetade i Panama. De fick barnen **John** 1927, **Roberto** 1929-1996 och **Ragnar** 1931-1978. Hon övergav senare både Artur och barnen. Artur dog i Panama 1959.

Robert gifte sig 1917 med **Doris** Cassell, född 1898 i New York av engelska emigranter. De fick barnen

Robert Cassell Hanson f.1918 i Panama, död 1975

Alice f.1921 i Los Angeles

Robert dog 1984 och hustrun 1989.

Ragnar gifte sig med **Grace** Hogan, född 1893 i USA och de fick en son **Ragnar Jr.** Ragnar levde till 1951 och Grace till 1964.

Halvars dotter Mildred gifte sig 1936 med **Bertil** Waldemar Nathaniel Aspelin, född 1901 i Bristol Connecticut av föräldrar utvandrade från Göteborg men med rötter i Bäve, Bohuslän.

Mildred dog 1990 och Bertil 1983. De fick barnen **Gary** Bertil född 1939 i Bristol Con.,

Diane Mildred 1943 i Bristol.

Gary Aspelin gifte sig med **Janice** Marie Lund, född 1940 i Madison, Wisconsin av norskättlingar. De har

barnen **Sonja** Lynn f.1969 och **Scott** Halvar f.1972, båda födda i Sommerville New Jersey.

Scott är gift med **Chereé** Alison Comeaux född 1974 och de fick sonen **Kjell** Gregory 2004.

Halvars son Jerome gifte sig 1931 med **Doris** Hastings Maynard 1908-1995. De fick barnen

Bruce Maynard 1936, **Donna** Lee 1946 i Hartford Con.

Bruce Hanson är gift med **Arlene** Wishart f.1939 och de har barnen Lisa Lynn född 1963, gift med William Leonard f. 1967, **David** Bruce 1965, gift med Susan

Todd Halvar 1966, gift med **Kristin** Hutt

Heather Louise 1975, gift **Spencer** Ingram

Donna Hanson gifte sig 1970 med **Willard** Marsden 1930-1987 och har barnen Tory Jerome 1973 och Christine födda i Middletown Con.

Halvars näste son, Everett Hanson gifte sig 1941 med **Wyona** Montgomery 1916-1996 och fick barnen **Carol** Viola 1943-1964 och **Richard** Halvar född 1946, gift med Marcia.

Richard Hanson, yngste son till Halvar, gifte sig 1949 med **Stefani** Peczka född 1921. Son **Jean** Stephani Hanson 1951. Richard dör 1995 och Stefani 2003.

Då jag hade uppgifter från utflyttningslängden i Ambjörnarp så visste jag vart Lars Mårten tog vägen. Jag skickade ut en förfrågan i Anbytarforum i Rötter på Internet under Connecticut och fick svar med adresser till fem personer som hette Hanson och som bodde i Middletown Connecticut. Skrev brev och frågade om de var släkt och efter svar från den tredje personen visade det sig att han var ättling till Lars Martin Hanson. Det var ovanstående Bruce M Hanson som svarade. Han hade hållit på med en del släktforskning, men hade en kusin, Gary Aspelin, som var mer intresserad och undrade om jag ville ha kontakt. Och det ville jag naturligtvis. Gary Aspelin är sondotterson till Lars Martin. Vi mailade till varandra under två år, och i våras blev det bestämt att Gary och hans hustru skulle komma hit.

Måndagen efter midsommar besökte vi Ambjörnarp, nästan den enda gång denna varma sommar som det regnade. Men besöket blev en succé. Gary och Janice bor i Texas och när det regnar där, är det inga stillsamma regn, så även regnet uppskattades.

Vi besökte kyrkogården där Garys morfars farfars och farmors gravar finns, Hans Larsson 1812-1876 och

Bakre raden fr vänster Bernt Kvist, Kathy Gustafsson, Mona Heldegren, Gunborg Hedberg, Gary Aspelin, Inger-Britt Josefsson o Harald Boström. Främre raden: Camilla Josefsson, Mona Heldegren, Aina Andersson, Karl-Erik Hansson o Sven Carlsson.

Johanna Nilsson 1827-1918. Även en ännu äldre generations grav finns där, Lars Larsson 1780-1854 och Britta Svensdotter 1787-1861. Alla har varit bosatta på Älvshult Yttre Nergården i Ambjörnarp. Första kända köpebrevet på gården är från 1716 då Sven Svensson köpte gården av sina bröder och svågrar. Sven Svensson var Lars Larssons farfar.

Gården finns fortfarande kvar i samma släkt, då brodern till Lars Martin, Sven Johan Hanssons dotterson Karl-Erik Hansson, idag är ägare.

Vi kunde besöka gården och träffade flera släktingar där och hade en trevlig samvaro vid kaffebordet. Med god hjälp av gester och "svengelska" förstod vi alla varann. Även gården Älvshult Yttre Västergården är kvar i samma släkt, så även den kunde beses. Lars Martins brorsdotterdotters söner, Bo och Ulf Löfgren äger gården. Gården byggdes av Lars Martin och hans bror

Sven Johan Hansson 1880. Så Garys morfar var född där, han var åtta år när de emigrerade. Vi försökte också komma till Mannåsen, där Garys morfars mor var född, men det stod en flistugg i vägen så vi kom inte dit denna gång. Regnet gjorde också att vi inte gick dit. Vi var även och tittade på Emtashult, då Garys morfars mormor kom därifrån.

Amerikabesöket gav mersmak så det kanske blir Texas nästa år. Helt underbara personer, lättsamma och trevliga att umgås med. Det kändes som om vi alltid hade känt varann. En mycket rolig träff tack vare Internet och Rötter.

*Inger-Britt Josefsson
Furustigen 16
523 32 Ulricehamn
Tel 0321-129 69*

Kyrkan i helg och söcken

Föredrag i Uddebo fritidsgård den 28 oktober kl. 14.30

Frilansjournalisten Yngve Pettersson från Falköping berättar om kyrkans historiska roll, hur den har påverkat vårt samhälle och hur dess ställning har förändrats genom tiderna.

Yngve Pettersson är född på Gotland men har tillbringat sitt yrkesliv som bankman i Föreningsbanken i Falköping bl.a som marknadschef. Han har också varit ordförande i kyrkofullmäktige. Efter avtalspension har han arbetat som frilansjournalist för Falköpings Tidning och skrivit om hembygds-, landsbygds- och kulturfrågor.

Välkomna till en givande eftermiddag!

När greven bestämde och klockarn skrev

Fortsättning av artikel av kommunalkamrer Carl Holmberg, Långhem (1906-1989)

1862 infördes ny lag om kommunal förvaltning i Sverige. Kommunalstämman blev högsta beslutande organ. Valbar och tillika röstberättigad till stämman var den som hade tillräcklig inkomst eller förmögenhet, ju förmögnare desto fler röster, s.k. fyrkar. En mycket förmögen person kunde därför bestämma i en hel socken. Beredande och verkställande organ skulle vara kommunalnämnden, som utsågs av stämman.

År 1863 började en ny epok i den kommunala förvaltningens historia. För flertalet kommuner märktes säkerligen reformen icke i någon större utsträckning. I de socknar som beröres i denna artikel, nämligen Långhem och Dannike övertog emellertid de grevliga godsherrarna på Hovsnäs och Torpa – båda godsens belägna i Långhems socken men hörde till sistnämnda gods så gott som hela Dannike socken – ordförandeskapet i kommunalstämmorna, Hovsnäsgreven i Långhem och Torpagreven i Dannike.

Troligen fanns det ingen kommun i vårt land som på ett så originellt sätt genomförde 1862 års reform, som blev fallet i Dannike socken.

Enligt 27 och 28 §§ 1862 års lag kunde visserligen kommunalstämman besluta om införande av en fullmäktigeinstitution, men då skulle denna bestå av kommunalnämndens ledamöter och stämmans ordförande och vice ordförande samt så många av kommunalstämman särskilt valda ledamöter att det sammanlagda antalet fullmäktige blev fyra gånger så stort som antalet ledamöter i kommunalnämnden. I Dannike valde man helt enkelt en – ”kommunalstämman” – bestående av samma personer som i kommunalnämnden och i stämmoprotokollen antecknades vilka av ”stämmans ledamöter”, som vore frånvarande.

På första sidan i den protokollbok som började föras 1863 finnes följande förteckning.

Kommunalstämman

Ordförande: Kammarherren Herr Grefen E. Sparre.
v. ordförande: Carl Andersson i Stuvhult.
Ledamöter: Peter Bonander på Slätten, Johan Abrahams-
son på Rydet, Olaus Carlsson, Storegården, Josef
Edberg i Berg och August Andersson i Bosgården.
Suppleanter: P. A. Carlsson på Slätten, Johannes Jo-
hansson, Backa och Peter Johan Johansson i Fåhagen.

Kommunalnämnden

Ordförande, v. ordförande, ledamöter och suppleanter desamma som i kommunalstämman.

Man frågar sig om dessa lagstridiga beslut bottnade i feltolkning av lagen eller var betingad av andra omständigheter. För min del tror jag, att greven ville förenkla det hela genom att samma organ blev beredande och beslutande, väl medveten om att ingen komme att överklaga beslutet. En lagenlig fullmäktigeinstitution där varje fullmäktig hade en röst, skulle ju ha undanryckt hans fyrkalsgrundade röstmajoritet, men på detta sätt blev det beslutande organet ganska koncentrerat. Så länge detta system fortsatte hölls av naturliga skäl inga kommunalnämndssammanträden.

Våra dagars ambitiösa kommunalmän, som genom tillgängliga förordningar och tidskrifter så väl kan följa ändringar i lagar och förordningar, finner det kanske underligt att vid genomförandet av en så viktig reform, man i så hög grad kunde nonchalera givna föreskrifter. Vi får emellertid komma ihåg, att säkerligen endast ordföranden hade tillgång till den aktuella författningen, och denne ansåg sig synnerligen suverän i sin egenskap av patronus, med ofta självtagen rätt att besluta i kommunala angelägenheter, och med sin fyrkalsgrundade röstmajoritet. Säkert hade ordningen blivit en annan om inte en högvälboren greve och därtill konungens kammarherre hållit i klubbskapet.

Ingen dom över död man, hög eller låg. Den tidens maktövertagelse och underkastelser vore för båda parter lika naturliga, som vi anser att vårt demokratiska samlevnadssystem är naturligt. 1863 års män må vila i frid antingen de ligger i herremansgraven eller på kyrkogården.

Hela artikeln var införd i landskommunernas tidskrift juni 1963. Redigerad och förkortad av Kindsforskarens redaktion.

Forskarhjälp i Tranemo

Du som vill börja släktforska är välkommen till Tranemo bibliotek den 16 och 30 oktober mellan kl. 17.00 och 19.00. Medlemmar i Kinds Forskarklubb visar och ger tips.

Ellen – en bok att samtala om

Ellen Kristenson från Boda i Örsås levde de sista elva åren av sitt liv med sviterna efter en stroke. Sjukdomen gjorde att hon hade svårt att samtala, framför allt att inleda ett samtal. Detta innebar bl.a. att barnbarn och barnbarnsbarn hade svårt att få kontakt med henne och bilda sig en uppfattning om hur Ellens liv hade varit innan hon blev sjuk. Därför skrev Ellens dotter Inga Johansson en liten bok om sin mor med enkel text och många bilder som skulle hjälpa Ellen och familjen att tala om hur det var förr.

Inga Johansson har arbetat som sjuksköterska och efter pensioneringen ingår hon i en grupp frivilliga som besöker ett äldreboende i Göteborg. Hon har funnit att boken om hennes mor går att använda för att få äldre som har

sina rötter på landsbygden att dela med sig av sina minnen.

Ellen och hennes man Yngve flyttade till Boda 1929. Boken beskriver hur det var på gården, vilka djur som fanns, blommor och natur samt litet om traktens historia. Personligen hade jag velat veta mer om människan Ellen. Men boken kan säkert fylla sitt syfte att skapa gemenskap mellan äldre och barn. Den avslutas med en liten studieplan med idéer och frågor att samtala kring.

Boken är ringbunden och har plastat omslag, 30 s., A5-format, fotoillustrationer i färg. ISBN 91-89676-13-0. Den kostar 50 kr plus porto och kan beställas hos Inga Johansson, Seminariegatan 20, 413 13 Göteborg. Tel. 031-41 79 72.

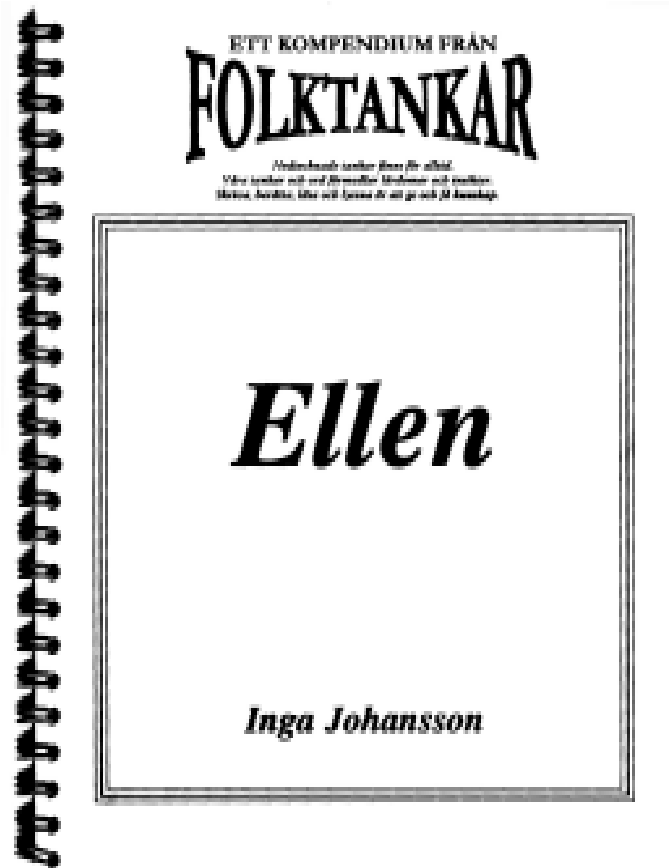
Folktankar – en möjlighet att nå ut med sin kunskap

Boken om Ellen är utgiven i samarbete med Folktankar, en organisation vars syfte är att dokumentera kunskap, ”den nedtecknade kunskapens marknadsplats – för alla medborgare”, enligt hemsidan. Den som vill ge ut t.ex. släktens krönika eller en förenings historia kan kontakta Folktankar. Alstren publiceras som kompendier i A4-format, ringbundna med plastat omslag, får ett ISBN-nummer som gör dem lätta att identifiera för t.ex. bibliotek. Det viktigaste är de arkiveras på Kungliga Biblioteket, vilket gör dem tillgängliga för en större läsekrets genom andra bibliotek. Vill man köpa ett kompendium kan man göra det via Folktankar. De tillverkas bara på beställning.

www.folktankar.se E-mail folktankar@telia.com

Tel. 0921-48 30 16

Adress: Folktankar, Råbäcken 70, 961 63 Boden

Om en häst är förgjord

För hästen uti rinnande vatten, och i det du öser av samma vatten uppå honom, säg sålunda för dig själv: Jag öser ur den djupa grund, var uti är drunknad båd´ katta och hund. Ich bit mein Pferdts vor den Anfahl. Tag sedan av samma vatten, kasta glödande kol däruti, tillika med tre skivor rostet bröd – tag så en tapp hö, gör den hårt tillhopa och viska därmed om tre gånger korsvis fram och tillbaka uti vattnet, sedan giv hästen detsamma att dricka. Vad övrigt bliver, och hästen ej förmår utdricka, det slå bort uppå en korsväg. Detta allt måste göras och förrättas uti tysthet och med stilla tigande.

Ur Hundrade nyttige samt god-fundne läkedomar och husremedier (1737)

Program hösten 2006

Kinds forskarklubb

20 september. Träff på Svenljunga bibliotek.
18.30-19.30. Peter Hansson visar hur man kan använda dator i släktforskningen.
19.30. Lars Rydh berättar om 1700-talsläkaren Nils Rosén von Rosenstein och hans betydelse för kampen mot barnsjukdomar. Servering.

22-24 september. Bokmessa i Göteborg med mycket matnyttigt för släktforskare. De stora arkiven brukar finnas på plats och Släktforskarförbundet har en egen monter.

7 oktober. 10.00-15.00 Släktforskarlag på Borås Stadsbibliotek. Gemensam forskardag för släktforskarföreningarna i Sjuhärad.

16 och 30 oktober kl. 17.00-19.00. Forskarhjälp för nybörjare på Tranemo bibliotek.

28 oktober. Uddebo fritidsgård kl. 14.30. Kyrkan i helg och söcken. Journalisten och kyrkopolitikern Yngve Pettersson från Falköping berättar om hur kyrkan har påverkat vårt samhälle och hur dess roll har förändrats genom tiderna. Servering.

26 november. Julfest på Ambjörnarps byakrog. Anmälan senast den 18 november till Rune Holmberg 0325-760 56 eller Lennart Flink 0325-603 51. Begränsat antal platser!

Borås släktforskarförening

Lördagen 7 oktober kl 10:00-15:00.
Släktforskarlag med utställning i Kulturhuset.

Onsdagen 11 oktober kl 18:30 i Gilllessalen,
Gustav Adolfs församlingshem, Borås.
Olle Blomqvist - ELLOS kåserar om sitt händelserika liv.

Söndagen 22 oktober kl. 10:45 – 16:00
Bokloppmarknad i Kulturhusets entréhall.

Onsdagen 15 november kl. 18:30 i Gilllessalen,
Gustav Adolfs församlingshem, Borås.
Västgöta-Bengtsson - min far
Margareta Söderström kåserar och visar en kortare film om sin far Sixten Bengtsson.

Marks Härads Släktforskarförening

Lördagen 21/10 2006
Anordnar vi tillsammans med Anna-Lena Hultman Kurs i emigrantforskning Plats: Hössna.
Tid: meddelas senare.
Kostnad: 500 kr inkluderat material och middag.
Deltagarantal är begränsat. Först till kvarn.
Anmälan till Göran eller Peo.

Anbyte
Lördag 18/11 kl. 14.00 i Kinnaborgssalen.
Mikrokort, läsare och datorer på plats.
Bokbord och lotteri.
Kaffeservering

Westbo-Mo Forskarförening

27 september kl. 17.00 och 19.00 på Borgen i Gislaved. Kenneth Olsson visar film med racerbilar, veteranbilar mm. Inträde 50 kr.

7 oktober 10.00-15.00 öppet hus i forskarlokalen.
Under dagen visning av videofilmer ur Vimmelstorpans samlingar.

19 oktober kl. 19.00 på Ölmestads Museum, Räftele.
Kurt Samuelsson från Kalset berättar och visar ett bildspel från Skeppshult.

11 november kl. 10.00-15.00. Arkivens dag med öppet hus i Reftele.

23 november kl. 19.00 i forskarlokalen i Reftele.
Kantor Sven Jarl från Smålandsstenar berättar om Villstad socken.

•••••
• Att skaffa hår på sitt skalliga huvud
• Tag 3 stycken levande grodor, bränn dem i en
• kruka till pulver, temperera det sedan med
• honung, smörj så det stället därmed, som håret
• skall växa på.
• Item: Linfrö till aska bränt och med bomolja
• tempererat, varmed smörjes det skalliga stället, är
• ock gott.
• Den kloka och husaktiga gumman. 1816
•••••